

[Svend Andersen]

Derimod vil vi stemme imod de øvrige ændringsforslag, der bl.a. er stillet af de konservative og af fremskridtspartiet. Vi mener, at en del af disse ændringsforslag er overflødige, idet de holdninger, de søger at give udtryk for, allerede er imødekommet ved ministerens besvarelser og tilkendegivelser, som er optrykt i betænkningen. De øvrige ændringsforslag er efter vores opfattelse mere udtryk for, at man vil varetage ejernes kapitalinteresser, end for, at man vil varetage de bygningsfredningsmæssige interesser. Det er som bekendt det sidste, der er formålet med loven.

Endelig skal jeg gøre et par bemærkninger om fremskridtspartiets bidrag til betænkningen. Her udtaler fremskridtspartiet, at man finder, bygningsfredningslovgivningen er nødvendig, men at det foreliggende forslag ikke er godt nok. Derefter stiller partiet en række forslag, der efter partiets egen opfattelse skulle gøre lovforslaget bedre – hvorefter man meddeler, at man vil stemme imod lovforslaget ved tredje behandling. Det er sandelig bygningsfredningstanker med perspektiv.

Thorndahl (FP):

Jeg vil godt indledningsvis sige til den socialdemokratiske ordfører, at det er vores opfattelse efter det relativt grundige arbejde, vi har foretaget med lovforslaget i miljø- og planlægningsudvalget, at lovforslaget ikke er tilfredsstillende eller tilstrækkelig godt. Men man kan jo godt gøre noget dårligt en anelse bedre. Det er sådan set blot det, vi markerer, dels med vores betænkningens bidrag, dels med de ændringsforslag, vi har stillet eller har tiltrådt.

Med hensyn til ændringsforslagene kan jeg oplyse, at fremskridtspartiet kan støtte alle de ændringsforslag, der er stillet, men som sagt må vi afvise lovforslaget, som vi ud fra en helhedsvurdering ikke finder velegnet.

Vi har stillet ændringsforslag nr. 2, som går ud på at fjerne lovforslagets § 4. Denne paragraf vil, såfremt den fastholdes og lovforslaget i øvrigt vedtages, ikke få særlig megen reel betydning umiddelbart, bl. a. fordi den ikke berører ret mange bygninger, det må erkendes. Det er også mere det principielle indhold af paragraffen, jeg skal gøre nogle betragtninger om.

Paragraffen indebærer en automatisk fredning af de bygninger, der er opført før år 1536, og der er selvfølgelig ikke mange bygninger fra den periode, der ikke allerede er fredet i henhold til den eksisterende lovgivning.

Man kan spørge, hvordan det i et retssamfund egentlig kan lade sig gøre uden videre at ændre rådighedsretten for en ikke nærmere afgrænset eller kendt del af vore ejendomme, uden at de berørte har haft mulighed for at udtale sig i den anledning. Ministerens kodeord – det, der lukker op for forståelsen her – er, at der er tale om en almindelig regulering af ejendomsretten, og derfor er denne regulering ikke i konflikt med grundlovens § 73. Det er efter min bedømmelse egentlig en helt utrolig begrundelse. Ser man på det principielle indhold af begrundelsen og på de muligheder – det er det, der er det væsentlige – der fremover vil være, hvis folketinget vedtager § 4 og lovforslaget, så kan man godt få mange bekymringer.

Men lad os se nærmere på begrundelsen for det arbitrære valg af årstallet 1536. Begrundelsen er, at det var på det tidspunkt, man afsluttede Grevens Fejde efter tre års borgerkrig. Vi skiftede ved den anledning også religion her i landet, idet man gik fra katolicismen til protestantismen. Når man skal vurdere det principielle indhold af dette valg, rejser det spørgsmål sig, om 1536 er et i dansk historie og kulturhistorie helt enestående årstal. Man kan efter min opfattelse med nøjagtig samme begrundelse finde andre årstal. Man kan f. eks. vælge 1720, afslutningen af Store nordiske Krig. Man kunne vælge 1813, det var det tidspunkt, hvor vi havde statsbankerot. Det er i øvrigt i den aktuelle økonomiske situation muligvis et hensigtsmæssigt og velvalgt årstal. Vi kunne tage 1864, endnu en markering af et nederlag. Eller man kunne vælge 1920, genforeningsåret, eller 1945, befrielsen. Eller, hvis man vil have noget endnu mere aktuelt, 1972, hvor vi fik en ny statsminister og stemte os ind i De europæiske Fællesskaber. Der er simpelt hen mange muligheder med den form for begrundelse, der anføres for det valgte årstal 1536.

Nu er der selvfølgelig nogle, der siger, det er noget pjat, for det vil naturligvis ikke gå sådan. Nu vel, men så vil jeg gerne bede om, at vi her i dag får præciseret, hvor grænsen ligger for de årstal, man kan finde på at sæt-